

JAK TRAFIĆ DO MIEJSC PAMIĘCI OFIAR GÓRNICZEGO STANU W POLSCE

Uwaga: Niniejszy informator nie ujmuje wszystkich miejsc pamięci lecz tylko te do których muszą być podane dodatkowe informacje aby względnie łatwo tam trafić. Informacje będą systematycznie uzupełniane w miarę ich napływu po lokalizacji kolejnych miejsc pamięci. Poniższe informacje należy traktować tylko jako wskazówki a nie jako dokumentację. Pełny wykaz miejsc pamięci podany jest w pliku „Miejsca pamięci górniczego stanu – Polska. Część I i II.

Będzin – Góra Zamkowa – Cmentarz Rzymsko-Katolicki.

Cmentarz przy ul. Podzamcze. Mogiła zbiorowa i pomnik tragicznie zmarłych górników jest w pobliżu kościoła cmentarnego pw. Św. Tomasza z Cantenbury.

Boguszów Gorce.

Droga Krzyżowa Górniczego Trudu usytuowana jest na trasie zielonego szlaku prowadzącego z Rynku na szczyt Chełmca. Na kamienicy przy ulicy wychodzącej z Rynku w kierunku Chełmca umieszczona jest duża tablica informacyjna – „Góra Chełmiec. Droga Krzyżowa Trudu Górniczego”. Podążając zielonym szlakiem trafimy na obelisk początkowy oraz na czternaście stacji tej drogi krzyżowej. Ostatnia, czternasta stacja znajduje się w pobliżu samego szczytu nieopodal wysokiego metalowego krzyża.

Przed siedzibą Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego przy ulicy Chorzowskiej

25 znajduje się pomnik (obelisk) oraz pomnikowa tablica z nazwiskami ratowników górniczych poległych w czasie akcji ratowniczych

Bytom – Rozbark – Cmentarz N 50⁰21,272' , E 018⁰56,053'

Cmentarz parafii św. Jacka znajduje się przy ul. Staffa. Jadąc z centrum Bytomia ulicą Witczaka około 500 m. w kierunku Piekar skręcamy w prawo w ulicę Staffa. Po lewej stronie alejki około 50 m. od końca jest mogiła poległych górników.

Bytom – Centrum – Cmentarz przy ul. Kraszewskiego

N 50⁰21,287' , E 018⁰54,852'

Cmentarz zlokalizowany jest pomiędzy ulicą Kraszewskiego i Woźniaka.

Wchodząc na cmentarz od ulicy Kraszewskiego udajemy się alejką do końca. Mogiła znajduje się pod murem po prawej stronie.

Wchodząc na cmentarz od ulicy Woźniaka mogiła znajduje się przy wejściu po lewej stronie.

Bytom – Centrum. Park miejski im. Kachla

N 50⁰20,956' , E 018⁰54,696'

Park zlokalizowany jest pomiędzy ulicami Wrocławską oraz Chrzanowskiego. Pomnik usytuowany jest naprzeciw Urzędu Miasta od strony ulicy Chrzanowskiego.

Bytom Miechowice. Cmentarz.

N 50⁰21,496' , E 018⁰51.475'

Cmentarz znajduje się pomiędzy ulicami: Warszawska oraz gen. Andersa z tyłu kościoła św. Krzyża. Mogiła zbiorowa górników znajduje się przy ogrodzeniu. Z daleka widoczna jest stojąca przy tej mogile wysoka figura św. Barbary.

Bytom Miechowice. Ulica Francuska. N 50⁰21,201' , E 018⁰50,498'

Pomnik pierwotnie ustawiony na terenie zlikwidowanego szybu Południowego kopalni Miechowice. Obecnie na tym terenie stoi market Lidl.

Pomnik obecnie ustawiony na nowym miejscu w rejonie skrzyżowania ulicy Francuskiej z ulicą Racjonalizatorów.

Bytom Łagiewniki. Kościół św. Jana Nepomucena .

N 50⁰19,657' , E 018⁰55,919'

Kościół św. Jana Nepomucena znajduje się przy ulicy św. Św. Cyryla i Metodego. W kruchcie znajduje się tablica upamiętniająca m.in. poległych górników w kopalniach „Łagiewniki” i „Rozbark” w latach 1824 ÷ 2004.

Bytom Łagiewniki. Cmentarz parafii św. J. Nepomucena.

N 50⁰19,483' , E 018⁰56,420'

Cmentarz zlokalizowany jest pomiędzy ulicami: Chorzowska oraz Adamka. Mogiła zbiorowa górników wraz z pomnikiem znajduje się w pobliżu alejki głównej na polu nr 13 około 100 m. od ulicy Chorzowskiej. Mogiła jest widoczna z daleka ponieważ jest opasana łańcuchem na słupkach.

Czeladź – cmentarz. Cmentarz parafialny zlokalizowany jest w centrum miasta pomiędzy ulicami Nowopogońską, cmentarną i Reymonta. Wszystkie miejsca pamięci ofiar górniczego stanu znajdują się w pobliżu głównego wejścia na cmentarz od strony ulicy Nowopogońskiej. Udając się główną alejką w górę cmentarza patrzymy w lewo. Widać najwyższe białe posągi dwóch pomników na zbiorowych mogiłach górników kopalni Saturn oraz kopalni Wiktor.

Do kolejnych mogił dojdziemy idąc dalej w górę główną aleją do pierwszej alejki w prawo (obok drzew). W rzędzie po prawej stronie alejki znajdziemy pozostałe mogiły miejsca pamięci górniczej.

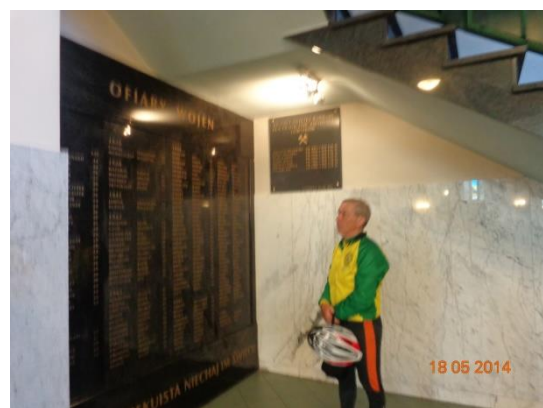
Czeladź – Piaski. Ulica 3-go kwietnia.

Tablica umieszczona jest na budynku administracyjnym dawnej kopalni „Czeladź”.

Czyżowice. Kościół pw. Chrystusa Króla.

Tablica pamiątkowa ku czci św. Barbary dla tragicznie zmarłych górników (siedem nazwisk) znajduje się w tylnej części kościoła we wnęce po lewej stronie wejścia głównego. W sąsiedztwie znajduje się duża tablica z nazwiskami ofiar wojen.

Dąbrowa Górnicza – ul. Górników Redenu

N 50°19,541' , E 019°11,363'

Ulica Górników Redenu znajduje się od drogi nr 910 Królowej Jadwigi (w okolicy Parku im. gen. Hallera) do ulicy M. Kopnickiej.

Dąbrowa Górnicza – Aleja Róż. Park gen. Hallera.

N 50⁰19'218 E 19⁰11'425

Tablica pamiątkowa umieszczona jest na ścianie zewnętrznej Hali Widowiskowo – Sportowej.

Dąbrowa Górnicza – ul. Perla. Obelisk. **N 50⁰19'636 E 19⁰09'849**

Obelisk usytuowany jest na terenie byłej kopalni „Paryż” przy ul. Perlej.

Gliwice Sośnica – Cmentarz.

N 50⁰17'949 E 18⁰43'563

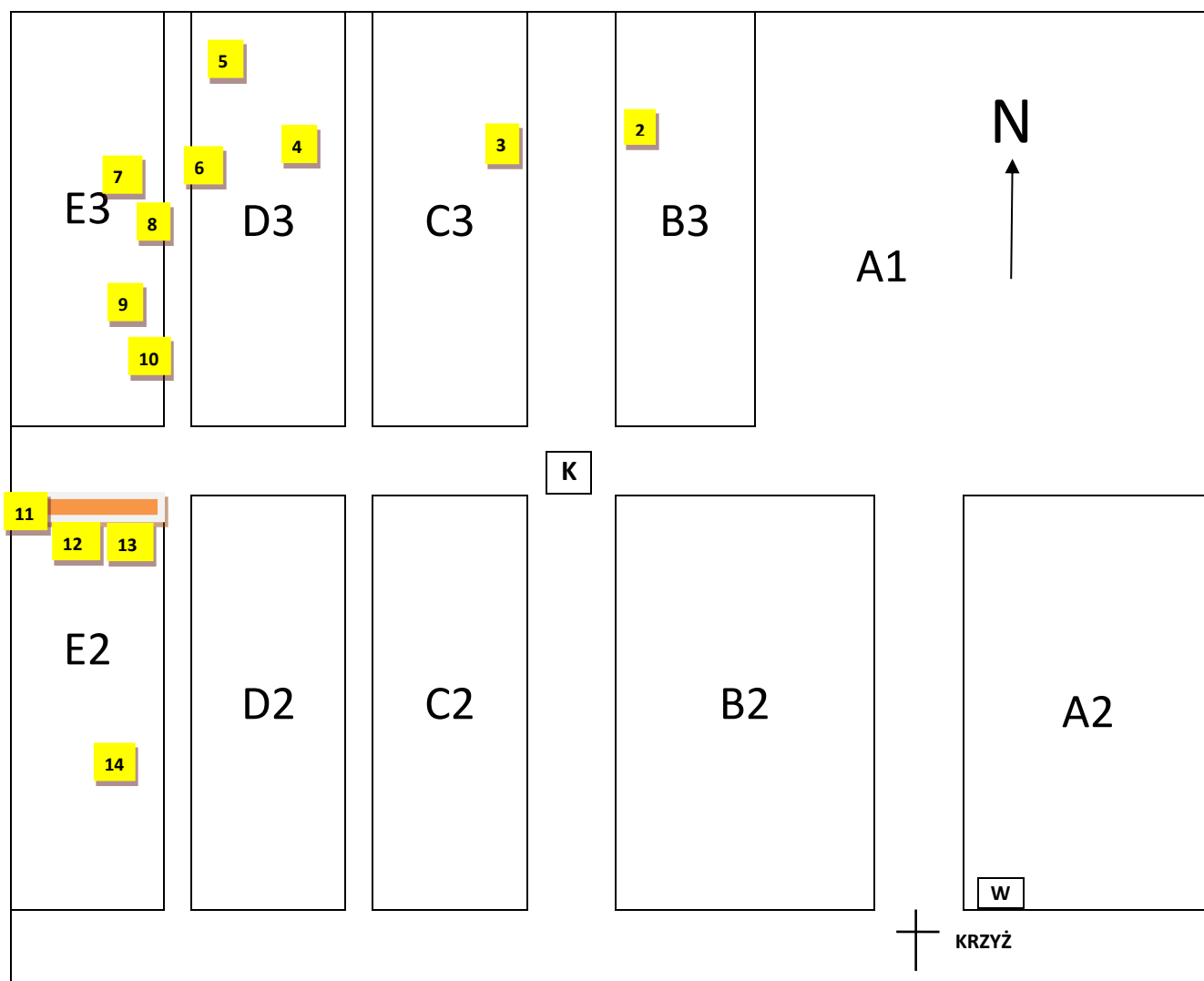
Kwaterna 10-ciu grobów oraz kilkanaście grobów pojedynczo w różnych sektorach znajduje się na cmentarzu przy ul. Cmentarnej.

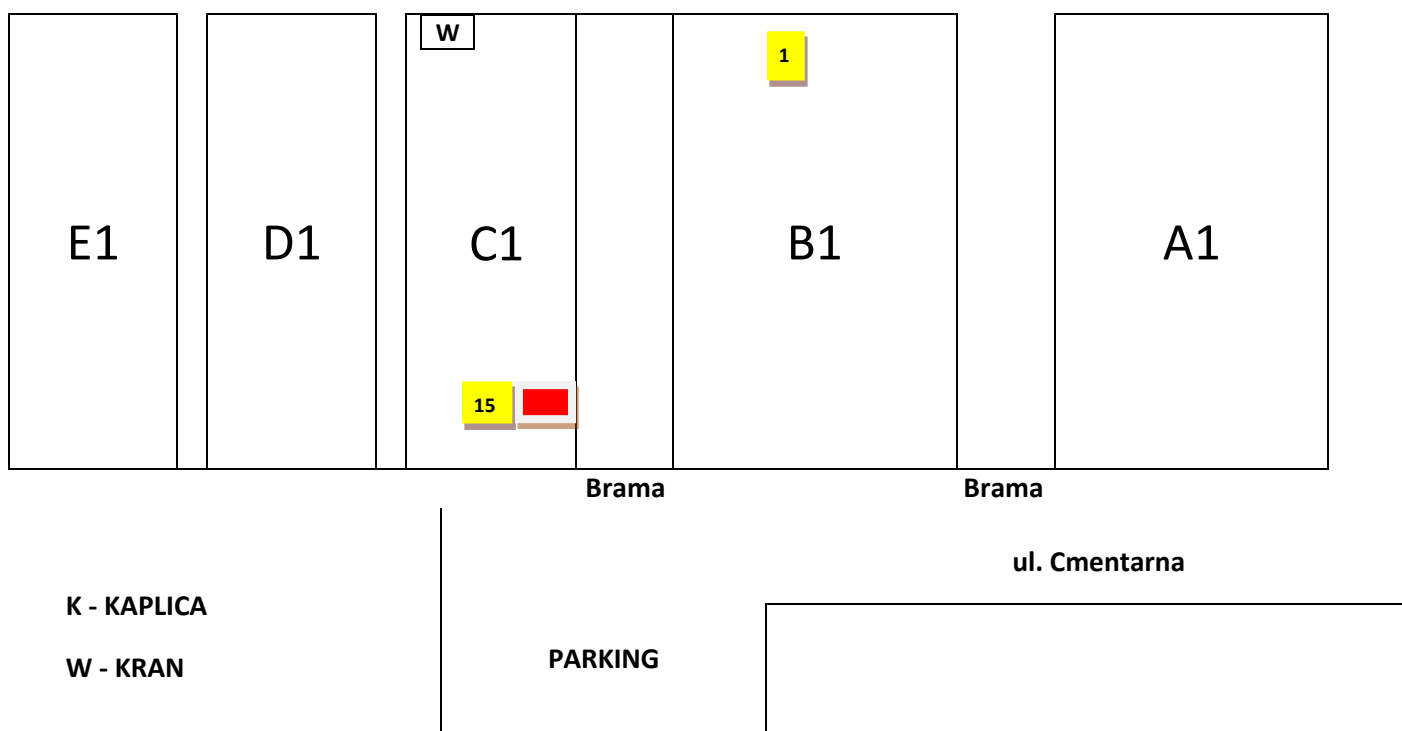
Na zdjęciu widać lokalizację mogił (ogrodzenie cmentarza oraz droga za nim).

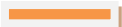

Poniżej zamieszczony jest plan cmentarza oraz wykaz nazwisk górników którzy zginęli śmiercią tragiczną w kopalni Sośnica. Na planie cmentarza naniesiono numerację zgodną z wykazem nazwisk.

**SZKIC SYTUACYJNY CMENARZA PARAFIALNEGO W GLIWICACH-SOŚNICY Z PODZIAŁEM NA SEKTORY
i LOKALIZACJĄ POSZCZEGÓLNYCH GROBÓW POLEGŁYCH GÓRNIKÓW**

 GROBY 10 GÓRNIKÓW POLEGŁYCH W 1955r. SEKTOR E2; RZĄD 26; MIEJSCE 02 - 14.

WYKAZ POLEGŁYCH GÓRNIKÓW WRAZ Z OPISEM MIEJSCA POCHÓWKU

1	FOTTA JÓZEF	zm. 12.05.1977r.	SEKTOR B1; RZĄD 12; MIEJSCE 16
2	PRYCZEK ZDZISŁAW	zm. 01.02.1976r.	SEKTOR B3; RZĄD 17; MIEJSCE 03
3	JAROSZEK HERYK	zm. 22.12.1961r.	SEKTOR C3; RZĄD 0P; MIEJSCE 18
4	KRAŚNIEWSKI JERZY	zm. 04.11.1991r.	SEKTOR D3; RZĄD 14; MIEJSCE 05
5	WRÓCIŃSKI KAZIMIERZ	zm. 11.09.1990r.	SEKTOR D3; RZĄD 25; MIEJSCE 03
6	KLUCZNY MARIAN	zm. 30.05.1955r.	SEKTOR D3; RZĄD 0L; MIEJSCE 30
7	URZĘDOWSKI LESŁAW	zm. 23.08.1988r.	SEKTOR E3; RZĄD 15; MIEJSCE 01
8	CHANAS GRZEGORZ	zm. 30.12.1954r.	SEKTOR E3; RZĄD 13; MIEJSCE 01
9	SOJA JAN	zm. 24.09.1987r.	SEKTOR E3; RZĄD 10; MIEJSCE 03
10	WÓJTOWICZ EDWARD	zm. 22.08.1986r.	SEKTOR E3; RZĄD 04; MIEJSCE 01
11	WIŚNIEWSKI EUGENIUSZ	zm. 20.01.1964r.	SEKTOR E2; RZĄD 26; MIEJSCE 15
12	PŁATNERZ PIOTR	zm. 21.12.1964r.	SEKTOR E2; RZĄD 25; MIEJSCE 05
13	KONDRATOWICZ LUCJAN	zm. 22.12.1964r.	SEKTOR E2; RZĄD 25; MIEJSCE 04
14	CHWOLKA MICHAŁ	zm. 09.01.1982r.	SEKTOR E2; RZĄD 09; MIEJSCE 11
15	MAGDA JAN	zm. 08.09.1967r.	SEKTOR C1; RZĄD 06; MIEJSCE 07

1 Fotta Józef

2 Pryczek Zdzisław

3 Jaroszek Henryk

4 Kraśniewski Jerzy

5 Wróciński Kazimierz

6 Kluczny Marian

7 Urzędowski Lesław

8 Chanas Grzegorz

9 Soja Jan

10 Wójtowicz Edward

11 Wiśniewski Eugeniusz

12 Płatnerz Piotr

13 Kondratowicz Lucjan

14 Chwołka Michał

15 Magda Jan

Gliwice Sośnica – KWK „Sośnica – Makoszowy”. Ruch „Sośnica”.

Pomnik upamiętniający górników poległych w kopalni „Sośnica” znajduje się na terenie kopalni „Sośnica – Makoszowy” Ruch „Sośnica” w pobliżu głównej bramy wjazdowej i wejściowej na kopalnię.

Jastrzębie Zdrój – Kopalnia „Jas – Mos”.

Tablica pamięci umieszczona jest na ołtarzu św. Barbary w budynku cechowni kopalni.

Wymagana jest zgoda na wejście na teren kopalni.

Jaworzno – Niedzieliska ul. Wiejska 42

Katowice – Brynów. Kościół Podwyższenia Krzyża Św.

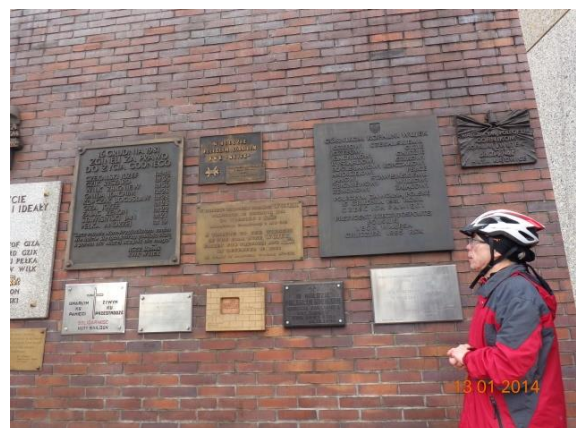
Kościół znajduje się przy ul. Pięknej (równoległa do ul. Mikołowskiej) na obrzeżach Parku im. T. Kościuszki. Tablica – płaskorzeźba z nazwiskami zastrzelonych górników na kopalni Wujek w grudniu 1981 roku umieszczona jest z tyłu wnętrza kościoła po lewej stronie kruchty.

Katowice – Brynów. Kopalnia „Wujek”

N 50°14'620 E 18°59'368

Kompleks pomnikowy „Dziewięciu z Wujka” znajduje się na ulicy W.Pola, bezpośrednio przy samej kopalni i jej dyrekcji.

W pobliżu na skrzyżowaniu ulic W.Pola i J.Gallusa mieści się muzeum – izba pamięci Kopalni Wujek. Warto a nawet należy koniecznie je odwiedzić.

Na budynku dyrekcji kopalni Wujek znajdują się trzy tablice pamiątkowe dotyczące górnictwa.

Warto również wejść (po uzyskaniu zezwolenia) do cechowni w budynku dyrekcji i zobaczyć kaplicę św. Barbary z figurą oraz kilkoma obrazami.

Katowice Brynów – ulica Dziewięciu z Wujka

Ulica Dziewięciu z Wujka łączy się z jednej strony z ulicą Ligocką a z drugiej strony z ulicą W. Pola w pobliżu kopalni Wujek.

Katowice – Centrum – Katedra Chrystusa Króla

Katedra mieści się przy ulicy Powstańców obok ulicy W. Stwosza. Kaplica św. Barbary znajduje się w lewej nawie katedry.

Katowice – Centrum – Cmentarz przy ul. Francuskiej.

Na cmentarz przy ul. Francuskiej wejść trzeba główną bramą przy której znajduje się biuro administracji (gospodarza) cmentarza. Po wejściu na cmentarz kierujemy się aleją prosto przed siebie. W szóstym rzędzie grobów po lewej stronie alei 14-ty grób jest miejscem spoczynku Bogusława Kopczyk zastrzelonego w czasie pacyfikacji kopalni Wujek w grudniu 1981 r. W tym samym grobie spoczywa obecnie również jego żona Teresa.

Katowice Nikiszowiec – Cmentarz komunalny

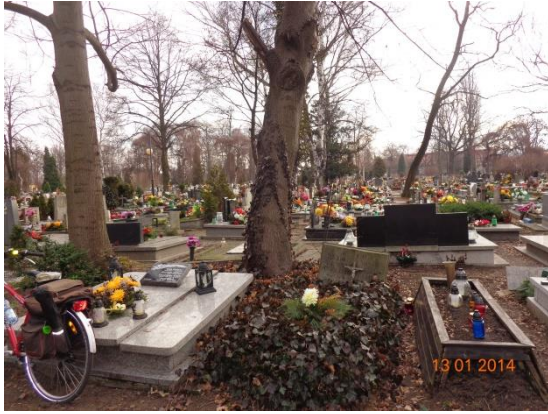
Dwa groby indywidualne górników kombajnistów (Kazimierz Pałygiewicz oraz Ireneusz Więcek) poległych w dniu 18.03.1989 r. w kopalni „Katowice”. Spoczywają w sektorze III, rząd 4, groby 1 i 2

Katowice Panewniki – Cmentarz przy ul. Panewnickiej.

Na cmentarz przy ul. Panewnickiej wchodzimy przez bramę naprzeciw bazyliki. Należy udać się przed siebie. Około 50 m. od końca skręcić w prawo a następnie w lewo w stronę pomnika poległych harcerzy. Około 30 m. przed pomnikiem po lewej stronie alei pomiędzy drzewami, obok grobu Eryka i Gertrudy Goliasz, przy starym grobie z metalowym krzyżem wejść pomiędzy groby. W odległości około 10 m. jest mogiła zastrzelonego górnika Józefa Czekalski. W tej samej mogile spoczywa obecnie również jego żona Róża.

Lokalizacja grobu: Sektor 32. Rząd 6. Grób 23.

Katowice Piotrowice – Cmentarz przy ul. Armii Krajowej.

Cmentarz znajduje się około 3 km od stacji kolejowej Katowice Piotrowice. Na cmentarz wchodzimy przez bramę w pobliżu skrzyżowania ul. Armii Krajowej z ul. Głuszców. Od bramy przed siebie około 30 m. następnie w prawo ok. 30 m, przed budynkiem gospodarczym w lewo i w czwartym rzędzie przed studzienką po stronie prawej przy grobie Franciszka Goik wejść pomiędzy groby. 14-ta i 15-ta to mogiły zastrzelonych górników kopalni Wujek Zbigniewa Wilk oraz Ryszarda Gzik.

Katowice Załęże – Cmentarz ul. Bracka

Na cmentarzu przy ul. Brackiej (w pobliżu ul. Chorzowskiej) w wydzielonej i ogrodzonej płotkiem kwaterze znajduje się pomnik oraz zbiorowa mogiła ofiar pożaru w kopalni „Kleofas” w roku 1896. Wejście na cmentarz przez bramę w okolicy skrzyżowania z ul. Chorzowską. Po około 20 metrach od bramy alejką w lewo kilkanaście metrów i jesteśmy przy mogile.

Katowice Załęże – Ul. Gliwicka – Kościół św. Józefa

Tablica upamiętniająca poległych górników kopalni „Kleofas” znajduje się wewnątrz kościoła obok prawego bocznego ołtarza św. Barbary. Jest to tablica informacyjna oraz cztery tablice z nazwiskami poległych górników.

Katowice Załęże - Cmentarz przy ul. Ks. Pośpiecha (obok kościoła św. Józefa).

Osiem grobów indywidualnych w jednej wspólnej kwaterze usytuowanych przy głównej alei cmentarza około 20 m od bramy wejściowej na cmentarz od strony kościoła.

Knurów – Park

N 50⁰13,278' E 018⁰40,293'

Pomnik usytuowany na rozwidleniu ulicy Dworcowej i Kopalnianej w pobliżu kościoła pw. Św. Cyryla i Metodego oraz w pobliżu dyrekcji KWK Knurów.

Knurów – Stary cmentarz N 50°13,401' , E 018°40,412'

Stary cmentarz zlokalizowany jest przy Alei Spacerowej w pobliżu ul. Ks. Kozielka.

Koszalin. Cmentarz komunalny przy ul. Gnieźnieńskiej.

Grób górnika Janka Stawisińskiego zastrzelonego w czasie pacyfikacji kopalni Wujek w grudniu 1981 roku znajduje się około 250 m od głównego wejścia na cmentarz po prawej stronie alei. Wejście „A”, kwadrera G-5, rząd 6, grób 28.

Krostoszowice (pow. wodzisławski, woj. Śląskie).

Obelisk znajduje się na terenie zlikwidowanego szybu VII byłej kopalni 1-Maja. Obecnie jest to teren ośrodka sportu i rekreacji zlokalizowany w pobliżu autostrady A-1.

Dojazd od strony Skrzyszowa bezpośrednio za wiaduktem nad autostradą w prawo pod górkę około 200 m.

Ludwików Kłodzki – Miłków. Cmentarz w Jugowie.

Cmentarz parafialny. Dojazd od ulicy Głównej w okolicy kościoła św. Katarzyny w ulicę Chłopów.

Mikołów – Plac ks. Karpeckiego. Cmentarz ewangelicki

Miejsce spoczynku Joachima Gnida – jednej z dziewięciu ofiar pacyfikacji kopalni Wujek – znajduje się na cmentarzu ewangelickim obok kościoła ewangelickiego p.w. św. Jana. Dojechać można od strony dworca PKP i autobusowej ulicą Konstantego Prusa do Placu ks. Karpeckiego. Wąskim wjazdem w lewo podjeżdżamy na plac kościoła św. Jana

Parking jest z tyłu kościoła. Za parkingiem jest cmentarz.

N 50⁰15,760', E 019⁰00,003'

Wchodząc przez bramę obok kaplicy udajemy się alejką w kierunku krzyża. W połowie drogi skręcamy w lewo w kierunku ogrodzenia. W pierwszym rzędzie od ogrodzenia po lewej stronie alejki jest miejsce spoczynku Joachima Gnida. Do tego miejsca od bramy cmentarza prowa-

dzą odpowiednie tabliczki informacyjne „Miejsce pamięci”.

Mysłowice. Cmentarz.

Tablica znajduje się na zewnętrznej ścianie kaplicy cmentarnej.

Mysłowice. Teren b. kopalni „Mysłowice”.

Niedośpielin. Obelisk.

Obelisk z tablicą pamiątkową poświęconą górnikom ofiarom pacyfikacji kopalni Wujek w grudniu 1981 roku znajduje się na skwerze przed drewnianym kościołem św. Katarzyny przy głównej drodze Kobiełe Wielkie – Wielgomłyny.

Nowy Sącz.

Tablica dedykowana żołnierzom –górnikom z okręgu nowo-sądeckiego. Tablica znajduje się wewnątrz kościoła św. Kazimierza. Kościół zlokalizowany jest w centrum miasta na Placu św. Kazimierza.

Przyszowice. Cmentarz. Pomnik

Wchodząc na cmentarz bramką od strony parkingu należy udać się aleją w szpalerze tui w kierunku trzech pomników po lewej stronie w pobliżu kwatery rodziny Von Raczek. Pomnik „W hołdzie górnikom” jest w środku pomiędzy pomnikiem „Ślązakom deportowanym, poległym w ZSRR” oraz pomnikiem „W hołdzie zmarłym śpiewakom i muzykom”.

Przyszowice. Cmentarz. Mogiły górników.

Wchodząc na cmentarz przez bramkę od strony parkingu udać się w lewo obok krzyża. W piątym rzędzie grobów (pod koniec) jest obok siebie pięć indywidualnych grobów górników (Nowak Hubert, Siedlaczek Konrad, Wolny Emil, Senok Józef, Hosz Alfons), ofiar pożaru w kopalni „Makoszowy” w dniu 28 sierpnia 1958 roku.

Radlin – Biertułtowy – Kościół p.w. WNMP

W kościele p.w. WNMP przy ulicy Korfantego w kruchcie na lewej ścianie znajduje się tablica upamiętniająca tragicznie poległych i zmarłych pracowników kopalni „Marcel”

Radlin – Biertułtowy – Cmentarz

Na cmentarzu przy ul. Sienkiewicza i Cmentarnej znajduje się pomnik i zbioro-

wa mogiła ofiar żywcem wrzuconych do szybu Reden w styczniu 1945 roku. Wchodząc przez bramę od strony ulicy Cmentarnej po kilkudziesięciu metrach po prawej stronie alejki dojdziemy do zbiorowej mogiły.

Dochodząc do końca alei po jej prawej stronie przy murze jest zbiorowa mogiła 86 jeńców żołnierzy Armii Czerwonej pracujących w kopalni Emma (ob. Marcel) zamordowanych przez hitlerowców.

Radlin – Reden.

Pomnik upamiętniający ofiary wrzucone przez hitlerowców do zatopionego szybu Reden pod koniec II wojny światowej znajduje się na terenie parku ZBOWiDowca (Parku im. Ofiar Szybu Reden) przy ul. Rydułtowskiej. Jadąc z Radlina Biertułów do Rydułtów mijamy z prawej strony ulicę G.Zapolskiej. Nieco dalej park jest po lewej stronie około 200 m. od ulicy na niewielkim wzniesieniu. Obok z prawej strony na zieleńcu znajduje się tablica informacyjna.

W zatopionym szybie oraz w wyrobiskach podziemnych pozostała niewiadoma ilość zwłok ofiar tego bestialskiego czynu stanowiąc swoistą zbiorową mogiłę.

Radzionków. Kościół św. Wojciecha.

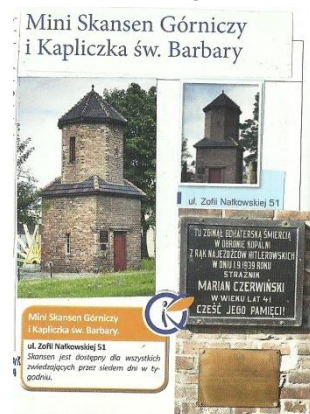
W kościele pw. Św. Wojciecha przy ul. Św. Wojciecha znajdują się w kaplicy razem z figurą św. Barbary trzy tablice z nazwiskami górników poległych w

różnych kopalniach i w różnych latach oraz deportowanych do ZSRR.

Radzionków. Mini skansen górniczy. Ul. Nałkowskiej 51

Na terenie mini skansenu głównym obiektem jest budynek dawnej stacji transformatorowej który od 2001 roku po poświęceniu pełni rolę kaplicy św. Barbary. Na ścianie zewnętrznej umieszczono dwie tablice pamiątkowe.

Rostarzew. Cmentarz parafialny.

Grób Zenona Zająca, górnik zastrzelonego w czasie pacyfikacji kopalni Wujek w grudniu 1981 roku znajduje się na parafialnym cmentarzu w odległości około 20-30 m po prawej stronie idąc główną aleją (kilka rzędów grobów od alei).

Ruda Śląska – Godula – Cmentarz. **N 50°18,703' E 018°53,198'**

Na cmentarzu przy ul. K.Goduli (droga nr 925) w pobliżu kościoła i ul. Joanny znajdują się trzy zbiorowe mogiły górników.

Mogiła 1 – Wchodząc na cmentarz od strony kaplicy kierujemy się wprost w stronę krzyża, skręcamy w prawo i po około 30 m. jesteśmy przy mogile górników kopalni „Paweł” poległych w dniu 11 luty 1912 w kopalni „Wanda - Lech”. Pomnik jest odnowiony.

Mogiła 2 - Od mogiły 1 idziemy alejką w głąb cmentarza i po lewej stronie widoczny jest z daleka pomnik - obelisk w postaci jasnego prostopadłościanu z mogiłą zbiorową dziewięciu górników poległych w kopalni „Paweł” w dniu 24 kwietnia 1879 roku.

Pomnik i mogiła są odnowione.

Mogiła 3 – Od mogiły 2 udajemy się w głąb cmentarza alejką, po prawej stronie przed zbiornikiem wodnym jest mogiła dwóch ofiar tragedii w kopalni „Paweł” z dnia 16 lutego 1917 roku.

Ruda Śląska – Halemba – KWK „Halemba”

Kopalnia Węgla Kamiennego „Halemba” jest przy ul. Kłodnickiej. Na placu obok dyrekcji kopalni ustawiony jest „niby” pomnik (z elektronicznym zegarem).

Pomnik nie posiada żadnej informacji o jego przeznaczeniu ale składane są przy nim kwiaty i zapalane są znicze przy różnych okazjach.

Według opisu w internecie oraz według wypowiedzi górników jest postawiony ku pamięci ofiar katastrof w kopalni „Halemba”.

Ruda Śląska – Halemba – Cmentarz ul. 1-Maja

N 50°14,98 E 018°50,993'

Cmentarz przy ul. 1-Maja, powyżej ulicy Skośnej a w pobliżu ulicy Strzelców Bytomskich, za budynkiem restauracji - zajazdu „Wiśniowy Sad”. Na placu bezpośrednio za bramą cmentarza ustawiony jest krzyż a obok niego dwie duże murowane tablice. Lewa tablica poświęcona jest górnikom którzy zginęli na posterunku pracy w kopalni „Halemba”.

Ruda Śląska – Halemba – Cmentarz ul. 1-Maja

Na cmentarzu opisanym powyżej przechodząc prawą stroną obok tablicy dalej alejką w górę około 50 m stoi duży obelisk poświęcony górnikom poległym na stanowisku pracy w kopalni Halemba.

Ruda Śląska – Kochłowice. KWK „Wujek – Śląsk”. Ruch „Śląsk”.

N 50⁰14,836' E 018⁰55,683'

Pomnik 20 ofiar katastrofy z 18.09.2009 r. zlokalizowany jest przy samej kopalni na ulicy Kalinowej.

Ruda Śląska – Nowy Bytom.

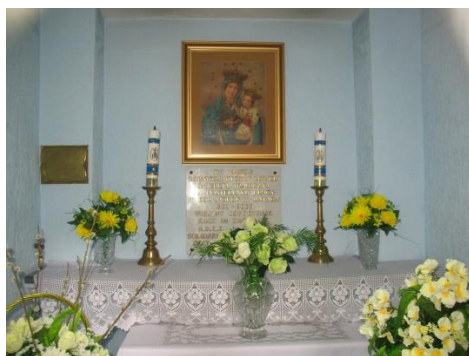
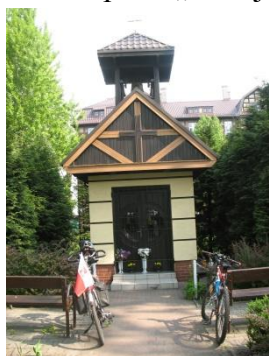
1. Kopalnia „Pokój”. Ul. Odrodzenia.

Obok wejścia do kopalnianej stacji ratownictwa górniczego (KSRG) ustawiona jest grota w postaci obudowy wyrobiska chodnikowego w kopalni a w niej rzeźba ratownika górniczego niosącego pomoc poszkodowanemu górnikowi. Zobaczyć można przez ogrodzenie od strony ulicy.

2. Kaplica na ul. Pokoju.

Ze skrzyżowania ze światłami ulic: Niedurnego, Czarnoleśnej, Odrodzenia, Chorzowskiej, Pokoju, kierujemy się po lewej stronie baszty ulicą Pokoju w dół około 400 metrów. Po lewej stronie ulicy, naprzeciw apteki, znajduje się murowana kaplica poświęcona poległym górnikom kopalni „Pokój”.

Ruda Śląska – Orzegów. Stary cmentarz. N 50⁰19,10 E 18⁰52,308'

Stary cmentarz mieści się przy ulicy Orzegowskiej. Na tym cmentarzu są dwie zbiorowe mogiły górników.

Mogiła 1 - Wchodząc przez bramkę udajemy się alejką w stronę krzyża. W połowie drogi po prawej stronie znajduje się pomnik – mauzoleum oraz zbiorowa kwatery grobów górników poległych w kopalni „Karol” w dniu 8.07.1898 roku oraz w dniu 27.01.1945 roku..

Mogiła 2 – Udajemy się alejką w górę cmentarza do samego krzyża z ołtarzykiem. Po jego prawej stronie jest mogiła zbiorowa trzech górników kopalni „Gotthard” dawniej „Karol”.

Ruda Śląska – Południowa. Cmentarz. N 50°18,58 E 018°50,746'

Cmentarz mieści się przy ulicy Porębskiej. W starej części cmentarza znajdują się dwie kwatery zbiorowe grobów górników poległych w rudzkich kopalniach.

Pomnik i Mogiła 1 – Wchodząc bramą narożną starej części cmentarza (w jego najniższej położonej części) około 30 m. w stronę pomnika – mauzoleum (w formie łuku) na rozdrożu alejek skręcamy w prawo (patrz zdjęcie poniżej). Po około 15 m. w trzecim rzędzie grobów jest pomnik i mogiła czterech górników poległych w dniu 29.05.1935 roku w kopalni „Walenty – Wawel”.

Pomnik i mogiła 2 – Pomnik ofiar górników z różnych kopalń i z różnych lat, m.in. z kopalni „Rokitnica” w dniu 9.04.1920 r. oraz „Walenty – Wawel” w dniach 5 ÷ 6.06 i 5.12.1920 r.

usytuowany jest w południowej części ogrodzenia cmentarza w pobliżu kaplicy cmentarnej i bramy od strony parkingu przy nowej części cmentarza. Na zdjęciu poniżej widoczny pomnik pomiędzy drzewami na horyzoncie oraz w zbliżeniu.

Kwaterna zbiorowa 16 górników z różnych kopalń i z różnych okresów znajduje się w jednym rzędzie przed samym pomnikiem.

Ruda Śląska - Wirek. Kopalnia „Halemba – Wirek”. Ruch „Wirek” (ob. w likwidacji).

W dzielnicy Nowy Wirek przy ul. Ludwika Tunkla, na terenie placu kopalnianego za bramą znajduje się pomnik „W dowód pamięci i szacunku dla wszystkich pokoleń dzielących losy kopalni”. W dyrekcji kopalni „Halemba” należy uzyskać zgodę na wejście na teren tego ruchu kopalni.

Rybnik – Boguszowice Stare – Cmentarz

Rydułtowy – Centrum – Cmentarz

Wchodząc na cmentarz przez bramę od strony parkingu kierujemy wzrok w lewo i jako pierwszy grób przy głównej alei po lewej stronie jest mogiła indywidualna Roberta Adamczyk, który zginął śmiercią górnika w roku 1916.

Rydułtowy – ul. Ofiar Terroru – Pomnik

Pomnik usytuowany jest na zieloncu przy ul. Ofiar Terroru w pobliżu skrzyżowania z ulicą Mickiewicza

Siemianowice Śląskie - Michalkowice. Teren byłej kopalni „Michał”

Na terenie byłej kopalni „Michał”, obecnie przy ulicy E. Orzeszkowej (obok LIDla) obelisk z tablicą z nazwiskami ofiar poległych w obronie kopalni przed bojówkami faszystowskimi we wrześniu 1939r.

Siemianowice Śląskie. Michalkowice. Park Tradycji.

N 50° 13' 09'' , E 19° 00' 13,6''

Pomnik (obelisk) na terenie byłej kopalni „Michał” upamiętniający górników poległych w kopalni „Michał” oraz „Michałkowice”.

Siemianowice Śląskie. Michałkowice. Kościół Św. Michała Archanioła.

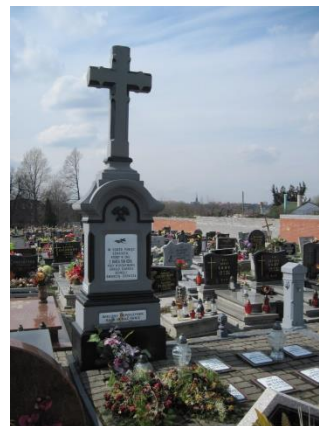
Kościół znajduje się przy ulicy Oświęcimskiej w pobliżu Parku Tradycji. Tablica pamiątkowa znajduje się w kruchcie po prawej stronie.

Świętochłowice – Chropaczów. Cmentarz ul. Kościelna

Wjazd na cmentarz przykościelny od strony ul. Kościelnej z lewej strony kościoła. W głębi cmentarza po prawej jego stronie znajduje się mogiła zbiorowa górników wraz z pomnikiem.

Na zdjęciu w tle widoczne mrowane ogrodzenie cmentarza i panorama otoczenia.

Tarnów.

1. Tablica dedykowana represjonowanym górnikom w kościele Filipinów przy ul. Piłsudskiego 9.
2. Pomnik Batalionów górniczych w Alei M.B. Fatimskiej na skwerze przy pomniku 5 Pułku Strzelców Konnych.

Warszawa – Powązki – Cmentarz Wojskowy.

Udając się od bramy głównej wzdłuż wyznaczonej ścieżki pamięci dotrzemy do jednego z punktów jakim jest wspaniały duży pomnik poświęcony represjonowanym żołnierzom – górnikom.

Wodzisław Śląski – Centrum. Kościół p.w. WNMP

Udając się z Rynku ulicą Styczyńskiego dojdziemy do ulicy Kościelnej i do samego kościoła. W prawej nawie w kaplicy z „Pietą” na ścianie po jej prawej stronie znajduje się podwójna tablica. Dolna część tej tablicy upamiętnia górników Górnego Śląska wywiezionych w 1945 roku do morderczej pracy w kopalniach ZSRR, którym nie dane było spocząć w ojczyźnej ziemi.

Wodzisław Śląski – Radlin II – Cmentarz

Cmentarz znajduje się przy ul. M.C.Skłodowskiej powyżej kościoła p.w. św. Marii Magdaleny w pobliżu ulicy B. Chrobrego.

Mogiła zbiorowa - Po wejściu dolną bramą udajemy się aleją w górę w stronę kaplicy. Po prawej stronie przed kaplicą widać z daleka zbiorową kwaterę (ogrodzoną metalowym płotem) ośmiu górników ofiar pożaru w kopalni „Emma” ob. „Marcel” z 5/6. 12. 1913 roku.

Mogiła indywidualna – Powyżej kaplicy cmentarnej po prawej stronie alei w szóstym rzędzie pierwszy grób to mogiła indywidualna Kierownika Ruchu Kopalnianego Kopalni „Emma” inż. Henryka Skarżyńskiego. Zginął śmiercią tragiczną 11.11.1925 r.

Wodzisław Śląski – Wilchwy – Kościół.

W kościele p.w. M.B.Częstochowskiej przy ul. M.Kolbego w lewej bocznej nawie obok płaskorzeźby św. Barbary znajduje się tablica płaskorzeźba poświęcona zmarłym górnikom szczególnie tragicznie zmarłym na kopalni 1-Maja.

Zabrze Biskupice. ZG „Siltech”. Ul. Bytomska 129

Na tym terenie stał niegdyś szyb Stanisław (Augustschacht) kopalni Hedwigswunschgrube później „Jadwiga” i „Pstrowski”. Tutaj postawiony jest obelisk murowany z tablicą dedykowany z hołdem górnikom, którzy tragicznie zginęli na posterunku pracy.

Zabrze Centrum – ul. 3-Maja. Muzeum Górnictwa

Tablica pamiątkowa znajduje się na ścianie frontowej budynku Muzeum Górnictwa.

Zabrze Centrum – Ul. 3-Maja. Pomnik W. Pstrowskiego

N 50⁰18,031' E 018⁰47,209'

Pomnik Wincentego Pstrowskiego ofiary socjalistycznego wyścigu pracy znajduje się na skwerze przy ul. 3-Maja naprzeciw Muzeum Górnictwa Węglowego.

Zabrze Centrum Południe. Ul. Czolgistów. Cmentarz.

Grób rodzinny Pstrowski Wincenty i żona. Wejście drugą bramą (licząc od strony ul. Matejki). Idąc do pierwszej alejki poprzecznej w narożniku po lewej stronie jest grób Pstrowskiego.

Zabrze. Osiedle Kopernika.

Rondo „Żołnierzy Górników” znajduje się w ciągu Aleji Korfańskiego skrzyżowanie z ulicami Mielżyńskiego i Bruno.

Zabrze – Makoszowy. Cmentarz przy ul. Jana Styki (w lesie)

Cmentarz parafialny na ulicy Jana Styki usytuowany jest w lesie około 900 m od głównej ulicy Legnickiej (przedłużenie Makoszowskiej). Groby trzech górników poległych w pożarze w kopalni Makoszowy zaistniałym w dniu 28 sierpnia 1958 roku usytuowane są w centrum sektora po lewej stronie głównej alejki od bramy oraz po lewej stronie alejki w kierunku kaplicy przedpogrzebowej. Grób Jana Koseła wyróżnia się ponieważ wykonany jest z białego granitu. Z lewej strony jest grób Stanisława Kątny (przewrócona była płyta pionowa z nazwiskiem, ustawiona tylko do zdjęcia) oraz Alojzego Buchała. Inna data śmierci tego górnika związana jest prawdopodobnie z późniejszym zgonem wskutek odniesionych w pożarze obrażeń.

Zabrze – Makoszowy – Kopalnia

N 50⁰16,316' E 018⁰46,611'

Przy ulicy Makoszowskiej naprzeciw bramy wejściowej na teren kopalni „Sośnica - Makoszowy” Ruch „Makoszowy” znajduje się oryginalny pomnik - konstrukcja imitująca obudowę metalową łukową wyrobiska podziemnego z ogniskiem pożaru. Pomnik ten jest ustawiony ku pamięci 72 górników, którzy zginęli w czasie pożaru w kopalni „Makoszowy” 28 sierpnia 1958 roku.

Obok pomnika w budynku po stronie prawej jest sala pamięci a w niej stała ekspozycja dotycząca tragedii z 28.08.1958r.

Na terenie kopalni w cechowni obok ołtarza św. Barbary po lewej stronie jest tablica dedykowana pamięci 72 górników kopalni „Makoszowy”, którzy zginęli w pożarze 28.08.1958r.

Zabrze Mikulczyce – Teren dawnego folwarku (PGR) Wesola.

Wśród pól, ugorów, pogorzelska i zarośli około 1 km od ulicy Brygadzystów znajduje się niszczący pomnik i mogiła zbiorowa ofiar katastrofy w styczniu 1923 roku w kopalni Donnersmarck-hütte (p. Abwehr oraz Mikulczyce). 299 m pod ziemią spoczywają ciała 18 poległych w pożarze górników.

Wbrew pozorom odnalezienie pomnika jest bardzo proste. Jadąc od centrum Zabrza kierujemy się na ulicę Brygadzystów. Mijamy z lewej strony cmentarz. 1200 metrów od cmentarza kierujemy się w prawo w polną drogę. Droga jest przejezdna tylko pojazdami terenowymi a przy dobrej pogodzie również rowerem trekkingowym (nie szosówką). Pokonać należy 1000 metrów wybojów aż do pierwszego skrzyżowania tej drogi w lewo. Na łuku po prawej stronie wśród zarośli obok jedynej pozostałej w ruinie murowanej niewielkiej budki znaleźć można ten pomnik.

UWAGA: W roku 2015 teren w całej okolicy jest terenem inwestycyjnym. Prowadzone są roboty ziemne. Dojazd a raczej dojście do pomnika od strony ulicy Kopalnianej przed leśniczą w prawo w polną dróżkę.

Widok w dniu 19 października 2014 r. 2014 r.

Widok w dniu 14 lutego 2015 r.

Widok w dniu 18 kwietnia 2015 r.

Zabrze Mikulczyce – Park im. G. Zapolskiej (przy ul. Gogolińskiej). N 50⁰20,471' E 018⁰46,963'

Pomnik na terenie parku im. G. Zapolskiej. Zniszczony poprzez skucie imion ofiar katastrofy górniczej z roku 1923.

Zabrze Mikulczyce – Ulica „Poległych Górników”

W pobliżu terenów po zlikwidowanej kopalni „Mikulczyce” od ulicy Kopalnianej odgałęzia się krótka wewnątrz osiedlowa ślepa ulica nazwana ku pamięci poległych górników w kopalni Mikulczyce dawniej kopalni Abwehr.

Zabrze Mikulczyce. Stawy „Zawalisko” (Pstrowski 1 i 2)

Pomiędzy stawami Pstrowski 1 i Pstrowski 2 (Łowiska nr 732 i 733 PZW) w lasku pomiędzy drzewami, po prawej stronie ścieżki jadąc od strony ulicy Tarnopolskiej znajduje się miejsce (forma nagrobka) upamiętniające śmierć górnika Władysła-

wa Skwarczek w dniu 30.01.1948 r. w tym miejscu pod ziemią.

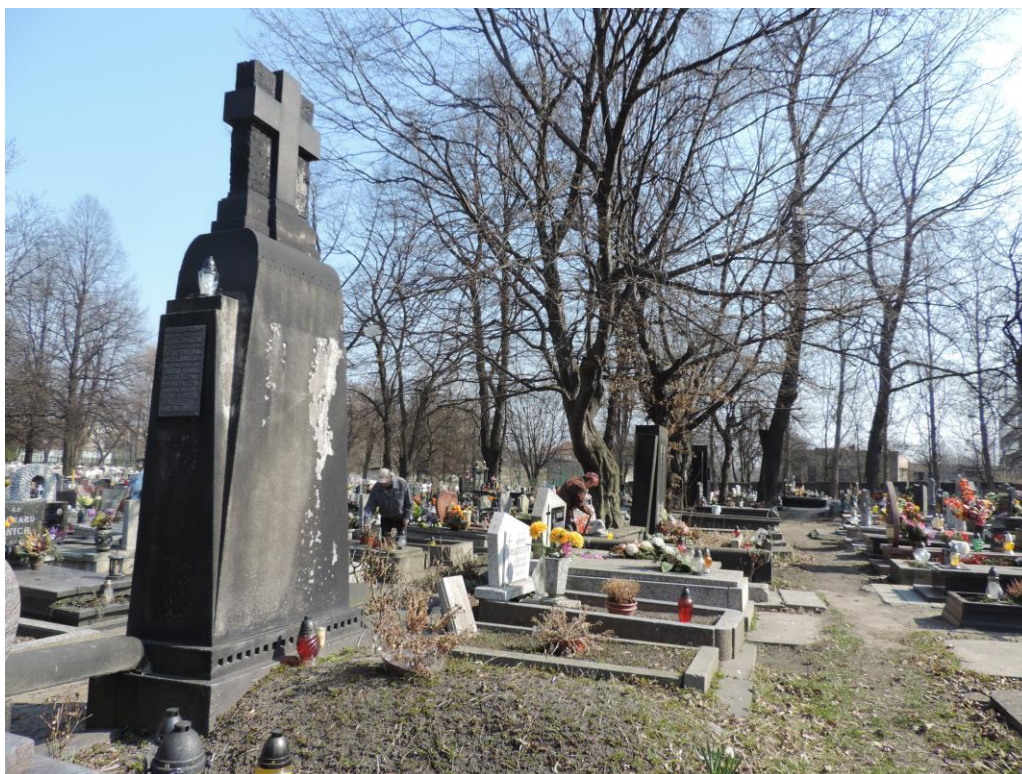
Zabrze Zaborze Północ. Skansen Górniczy „Królowa Luiza”.

Na terenie skansenu na zewnętrznej ścianie maszyny wyciągowej jest tablica upamiętniająca 14 górników ofiar katastrofy w szybie „Karnal” (Zabrze II) w 1961 roku. Skansen znajduje się przy ul. Wolności w pobliżu AWF.

Zabrze Zaborze Północ. Cmentarz przy kościele św. Franciszka.

Kościół św. Franciszka znajduje się przy ul. Wolności w pobliżu skrzyżowania z ul. P. Skargi. Na cmentarzu znajdują się: trzy pomniki i mogiły zbiorowe (nie wiadomo ile ofiar i z jakiej kopalni) oraz kwatery dziewięciu grobów ofiar tragedii w szybie Karnal (Zabrze II). Kwatery 9 grobów znajduje się na początku zwężonej części cmentarza. Trzy potężne pomniki w formie czarnych prostokątnych płyt, jedna zwieńczona krzyżem znajdują się w głębi cmentarza. Są widoczne z daleka.

Żywiec – Oczków – „Wilczy Jar”.

„Wilczy Jar” - to miejsce na trasie ulicy Krakowskiej (droga nr 948) około 1,5 km za skrzyżowaniem z drogą 946 do Suchoj Beskidzkiej (około 10 km od Centrum Żywca), nad którym zbudowany jest most o wysokości około 18 metrów od lustra wody.

Obok mostu w tzw. „Wilczym Jarze” ustawiony jest pomnik upamiętniający górników kopalni „Brzeszcze”, 30 ofiar katastrofy autobusowej, w dniu 15.11.1978 roku. W dniu tym wczesnym rankiem dwa autobusy wiozące górników do pracy na I zmianę runęły z widocznego na zdjęciu mostu do wody.

